

Auca de Josep Pla (1897-1981)

Escriptor i periodista, del seu temps un gran cronista

1. Enmig d'un gran guirigall
Josep Pla i Casadevall.
2. Amb la boina en el clatell
naixerà a Palafrugell.
3. A Girona, gran ciutat
és on fa el batxillerat.
4. En un llibre, sense esforç
pots llegir-hi els seus records.
5. Toca el cul a la lleona
i a fer Dret va a Barcelona.
6. Per millor combatre l'oci,
l'Ateneu el pren per soci.
7. Amb en Plana hi fa amistat,
que entre llibres s'han trobat.
8. En selectes revistetes
fa les seves piruetes.
9. Fa costat als noucentistes,
perquè els troba classicistes.
10. Però aviat, del gran Pentarca,
en Josep Pla se'n desmarca.
11. Troba que és poc natural,
massa Xènius, genial.
12. Molts articles amb encís.
escriurà des de París.
13. D'on és bon corresponsal
i s'hi guanya el pa i la sal.
14. Quan en torna, decidit,
me l'envien a Madrid.
15. I l'escullen diputat
per la Mancomunitat.
16. Escriu cròniques d'arreu
a la "Publi", "El Sol", "La Veu".
17. Pel que diu un dia a "El Dia"
el processen. S'exilia.
18. Eren temps de Dictadura
que oprimia la cultura.
19. «Coses vistes», «Relacions»
són agudes narracions.
20. Del que observa amb gran destresa
en la vida i la dispesa.
21. I s'hi mostra pintoresc,
sorneguer, mofaire, fresc.
22. Maridat amb l'Adi Enberg,
a la foto es veu enterc.
23. «Cartes de Lluny», vent en popal,
són viatges per Europa.
24. Pla no para, quin sarau!
"L'Opinió", "La Veu", "La Nau".
25. Escriu molt sobre Cambó.
Aquest sí que és un senyor!
26. El gran líder de la Lliga
que comença de fer figa.
27. La República ha esclatat
Josep Pla no s'ha immutat.
28. Amb to escèptic, divertit,
ho podeu llegir a Madrid
29. A «Viatge a Catalunya»
un cop més la ploma empunya.
30. Quan Espanya explota en guerra
altre cop per Europa erra.
31. Quan pot, torna i a Llofriu
anirà fent la viu-viu.
32. Escrivint en castellà,
quin remei! no pot triar.
33. Val a dir que a poc a poc
nostra llengua guanya un lloc.
34. Tot sovint ell i l'Hermós
mar endins se'n van els dos.
35. La Selecta li publica
llibres nous de mica en mica.
36. A partir dels anys cinquanta
ja traurà llibres a manta.
37. «Pa i raïm», «El carrer estret»,
«Els pagesos»... quin esplet!
38. Com llueixen els seus dots
quan retrata els «Homenots».
39. En Fuster el seixanta - sis
li prologa «El quadern gris».
40. És memòria? És dietari?
És un còctel literari.
41. On confessa el seu bon gust
per Montaigne, Stendhal, Proust...
42. I les dèries culturals
que li curen tots els mals.
43. Amb honor o sense un premi
li deneguen, per bohemí?
44. A Destino, vermelleta,
va sortint l'obra completa.
45. On es pot molt bé observar
amb estil, precís i clar,
46. Que ha bastit un monument
a la llengua i a la gent.
47. Fins que un 23 d'abril,
per Sant Jordi, perd el fil.
48. Era un dia molt plujós.
Un cop més tocava el dos.

Joan Vilamala, 1997